

Међународна заједница, предвођена Американцима, покушава задржати водећу улогу у свијету кроз слабљење ЕУ, између осталог, и подстицањем нестабилности и сукоба на Балкану, тврди у интервјуу за "Независне" Емил Влајки, угледни универзитетски професор. Он тврди да Американци охрабрују Бошњаке да преузимају све више надлежности у БиХ, што се, како је навео, види и на примјеру провођења одлуке о конститутивности сва три народа на цијелој територији БиХ.

"Један од конкретних примјера како они то раде је када су на основу конститутивности Србима отели химну и грб. А, путовао сам кроз цијелу Еуропу и све мултиетничке заједнице тамо имају своје химне и грбове и ником не пада на памет да им то треба укинути", каже Влајки.

У петак ће бити одржани разговори бх. политичара са представницима америчке и европске администрације у Бутмиру. Шта Ви очекујете од тога?

- Ја мислим да је то наставак једног негативног процеса којим се неке ствари желе наметнути БиХ, а посебно РС, и то да би била направљена једна држава гдје ће вјеројатно један од три народа бити доминантан унутар те државе на уштрб друга два народа.

Мислим да је јасно да говорите о Бошњацима. Да ли Ви мислите да се та бројност може одразити на штету друга два народа ако би били укинута заштитни механизми који су уграђени у Дејтонски устав БиХ?

Ја, нажалост, ни сада не видим баш пуно заштитних механизма који би штитили и хрватски и српски народ у БиХ. То не видим ни у садашњој нити у некој будућој конфигурацији. Имате и данас пуно ствари које гуше РС и којој, нажалост, мислим да пријети одумирање, ако унутар Устава БиХ не буду задржани механизми који би је заштитили. Али, суштионско је питање другачије нарави. Зашто САД и међународна заједница у БиХ помажу само једну страну?

Дакле, зашто помажу Бошнаке?

-То је врло јасно. Још од 1992. године то је било видљиво, дакле, од самих почетака рата, када је одмах призната БиХ од стране САД, када су Срби били прегласани, што није имало никакве везе са демократијом. САД су помагале муслимане и против Хрвата и против Срба од рата и чине то и данас.

Када је Бил Клинтон био предсједник, избила је афера "Ирангејт", када је Сенат организирао саслушање и позвао Клинтона да објасни зашто је помагао искључиво муслимане унутар сукоба у БиХ. Он је тада говорио да су они најслабије били наоружани, да им је пријетило истребљење и тако даље.

Та помоћ на неки начин једној од три зарађене стране је настављена све до данашњег дана.

Након пропасти СССР настао је тзв. Пентагонски документ, који је на лице дана изашао 1992. године, а из којег се види да је амерички естаблишмент сматрао да је једини прави конкурент моћи САД будућа ЕУ, која тада још није била у данашњим капацитетима. У том је документу назначено да Американци морају одржати доминацију у свијету по сваку цијену. Американци су у том смислу инструментализирали Балкан и раде то и даље на три начина.

Изазивањем балканских ратова, са друге стране јачањем муслиманских ентитета и стварањем муслиманских држава унутар Балкана као и обновом "хладног рата" против Русије.

Познато је да Американци гурају Турску у ЕУ, затим, они су ти који су направили муслиманско Косово, и треће, помагали су муслимане у БиХ у рату и идаље их помажу. Није далеко дан када ће се то исто десити и са Санџаком. Ствара се једно тијело унутар Еуропе и Балкана које није Еуропско. Немојте ме погрешно схватити, ја не улазим у меритум ствари. Можда је исламска цивилизација боља од еуропске. Живио сам у муслиманској породици десетак година и мој син је 50% муслиман, али је чињеница да Американци форсирају нешто што није еуропско у Еуропи, а Еуропа то не само да подноси него и снажно подупире.

Мислите да се од тога ништа није промијенило доласком нове Обаине администрације?

- Гледајте, Америка је 15.000 километара далеко од БиХ и Балкана и има пуно већих брига од БиХ. Обама је можда и начуо нешто о томе, али он има своје људе који су специјалисти за Балкан, а то су људи попут Клинтонове, Холбрука и осталих који су произвели читав овај неред на Балкану. Американци мисле с тиме и наставити.

-Мислите ли да пројекти уређена БиХ који се данас нуде иду у том истом смислу у којем говорите?

-Иде се на то, апсолутно. И то је маса страних аналитичара одавно рекла. Рекли су јасно и да се то ради на штету српског народа. За ове сукобе на Балкану је јасно да су првенствено били изазвани извана, иако је за љубав потребно двоје. Наравно, да није било наших клеронационалистичких будала, могли би се нацртати са својим напорима, од тога не би било ништа.

Али је чињеница да Американци желе да ослабе и Србију и све што је српско. Јер Американци не вјерују Србима и мисле да ће они увијек у крајњој линији ићи с Русијом. То је та њихова параноја коју они имају у својој глави и желе да Србе разбију у парампарчад да не буду никакав фактор у сукобу с Русијом који постаје све јачи.

Да ли онда неко охрабрује Бошњаке да данас инсистирају на промјени Устава БиХ?

-Па наравно, Американци их охрабрују, и то их охрабрују на сваки могући начин. Погледајте, кад је бомбардирано на овом подручју, нису били бомбардирани муслимани. Бомбардирани су Србе овдје, у Србији и тако даље.

Да ли има конкретних примјера на терену који би поткријепили то о чему говорите?

-Један врло јасан примјер тога је када је пет година након Дејтона на силу спроведена одлука о конститутивности сва три народа у оба ентитета. Алија Изетбеговић је 2000. године од Уставног суда БиХ тражио да сва три народа буду конститутивна на цијелој територији БиХ. Српске и хрватске судије у Уставном суду, а било их је по двојица, су гласали против, два Бошњака су била за, и тројица страних судија су били за. Наравно, превагнуле су стране судије, што јасно показује позицију БиХ као колоније или протектората, гдје држе у шаху Србе и Хрвате.

Са пет према четири је та клаузула усвојена. Та је накарадно схваћена конститутивност омча око врата РС, јер неколико постотака становника у РС може радити што год хоће и бити правно јаче од осталих 90% становништва. Сасвим је сигурно да ће бошњачка страна рачунати на то да ће странци увијек бити на њиховој страни. Они то неће користити сваких пет минута, али ће то искористити када им за истинске промјене буде било потребно.

Једна од конкретних манифестација како они то раде је када су на основу ове накарадно схваћене конститутивности Србима отели химну и грб. Путовао сам кроз цијелу Еуропу и све мултиетничке заједнице тамо имају своје химне и грбове и никоме не пада напамет да им то треба укинути због наводног угрожавања националних интереса других народа у истим мултиетничким заједницама.

Ви, дакле, негативно оцјењујете улогу странаца у БиХ, посебно у правосуђу, и улогу ОХР-а?

-Наравно, и то све док САД штите интересе једног народа на уштрб друга два народа. Када је формирана БиХ, онда су се два територија, садашњи ентитети, тада независни, ти који су се удружили у БиХ. С једне стране по Вашингтонском споразуму створен је хрватско-муслимански ентитет, а са друге стране створена је РС, која је била формирана прије Дејтона.

Аргумент број два је када је стварана БиХ, онда је међународна заједница рекла: "Ви Срби ћете добити 49 посто територије." Нису рекли ви Хрвати и Бошњаци ћете у РС добити 49 посто територије.

Када је Вашингтонски споразум прављен, нитко није питао Србе какви ће бити односи у Федерацији БиХ. Србима је дата РС, а не Бошњацима и Хрватима. Према томе, Срби јесу једини конститутиван народ у свом ентитету. Наравно, и Хрвати и Бошњаци као грађани РС имају право на све што је предвиђено за грађанске демократије, на сва права која су им загарантирана као мањинама и то им нитко не може отети или их спријечити да та права уживају. Али, нитко нема право да једном народу одузима његову химну и грб.

Шта је онда могуће урадити да буде уклоњена доминација једног народа у односу

на друге народе?

-Није питање шта би се десило када би то било уклоњено него је питање шта би се десило када би сутра РС рекла: "Извините, ми смо народ конститутиван на свом територију, ви сте са свим могућим људским правима ипак мањине." Шта би се десило када би сутра о томе НС РС одлучила да поново врати химну и грб. Онда се може рећи смијенили би Владу, смијенили би делегате и тако даље. А ја могу казати да, ако су ти људи који су у Скупштини РС истинске патриоте, онда ће они своје грб и химну вратити у оптицај, па ако их смијене, сутрадан ће доћи нова скупштина и опет ће то исто изгласати. Онда се може казати да би у том случају интервенирао НАТО у РС. Ако је то тако, онда је јасно, јер се из тога види која је права функција страних трупа које се налазе у БиХ.

Да ли Хрвати треба да добију трећи ентитет?

-Сваки конститутиван народ треба да има свој ентитет, а да други народи на том територију буду мањине, без обзира о ком да се ентитету или народу ради. Хрвати морају да имају ентитет, свој ентитет, то је јасно као дан. Ја предлажем да се у пуној демократској форми организира референдум и нека сви грађани БиХ одлуче хоће ли трећи ентитет или не, без икаквих прејудуцирања с моје или било чије друге стране да ли то треба или не. Нека грађани БиХ то сами кажу. Ако буду казали да не желе трећи ентитет, онда га неће ни бити. Ако кажу да то желе, треба га бити.

Да ли је то пут у разбијање БиХ?

-Не. То неће довести до тога, то није растакање БиХ. То је само унутрашња расподела административних јединица без мијењања спољних граница, и мој је приједлог да се политичари договоре да се организира референдум о трећем ентитету.

Недавно сте били у Белгији. Каква су Ваша искуства о тој земљи, с обзиром на то да сте говорили да би БиХ могла преузети белгијски модел?

-Ви у Белгији имате два ентитета, а имате и језичке заједнице које се не морају нужно поклапати са границама ентитета. Затим, имате три до четири ствари које су заједничке, а све остало је у надлежности ентитета, па чак и склапање међународних споразума.

У Европи имате федералне државе, централистичке државе, конфедерације, монархије... И све оне функционишу, нико не каже да је једно уређене компликовано или непроводиво...

-Гледајте, ништа није комплицирано ако људи желе да живе заједно. Ја мислим да БиХ мора постојати из прагматичких разлога, јер имамо много тога заједничког. Мислим да би било нереално БиХ доводити у питање, јер сматрам да БиХ мора да буде одржана, али као заједница народа.

Суживот на овим просторима ће бити дуготрајан процес. Послије свих ратова и свега што се дешавало, ви не можете натјерати некога да каже: "Ви се сад волите." Али, можемо живјети једни поред других и можемо развијати многе међусобне односе.

(Независне новине, Бањалука)